

Aan de raden der deelnemende gemeenten

Datum : 11 april 2016.
Betreft : Concept jaarrekening 2015 Ability

Geachte raadsleden,

Ingevolge het bepaalde in artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling van Ability bieden wij u bijgaand de concept jaarrekening 2015 van Ability aan. Ook het accountantsverslag is bijgevoegd.

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor om het nadelig resultaat van € 186.000 ten laste te brengen van de algemene reserve conform het statuut van de Gemeenschappelijke Regeling en de afspraken die gemaakt zijn in het Algemeen Bestuur bij het toevoegen van het positief resultaat boekjaar 2014 (€ 245.000) aan de algemene reserve om toekomstige verliezen hier mee af te dekken, voor zover het benodigde weerstandsvermogen dit toelaat.

Daarnaast stelt het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur voor de bestemmingsreserve ICT aan te vullen met € 100.000 en een bestemmingsreserve transitievergoedingen van € 50.000 te formeren.

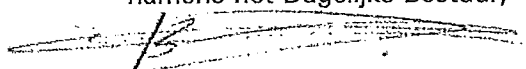
Zoals beschreven in artikel 28, lid 4 van genoemde regeling kunt u het Dagelijks Bestuur van uw gevoelens omtrent de concept jaarrekening doen blijken. Het Dagelijks Bestuur voegt de eventuele commentaren, waarin dit gevoelens is vervat, bij de concept jaarrekening zoals deze op 30 juni a.s. aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden.

In het kader van de toezeggingen over transparante informatie en verantwoording zijn wij bereid tijdens een gezamenlijke bijeenkomst voor de vier raden, raadsleden in staat te stellen technische vragen te stellen over de jaarrekening aan het Dagelijks Bestuur en management.

Uw reactie ontvangen wij graag uiterlijk 20 juni a.s.

In afwachting van uw bericht verblijven wij,

met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur,

T. Berends, voorzitter.

bijlage: Conceptjaarrekening 2015
Accountantsverslag + verklaring
Schrijven (nieuwe) AB d.d. 11 april 2016 inzake concept jaarrekening

JAARSTUKKEN

2015

Vestigingen:

- Nijverheidsweg 12
9981 GJ Uithuizen
- Mernaweg 27a
9964 AP Wehe den Hoorn

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Voorwoord.....	5
<i>Inleiding.....</i>	5
<i>Ontwikkelingen Ability 2015.....</i>	5
<i>Overzicht sectoren.....</i>	6
<i>Overige ontwikkelingen.....</i>	12
<i>Financieel resultaat 2015.....</i>	13
<i>Samenvatting.....</i>	13
Bestuurssamenstelling.....	14

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	15
<i>Rechtmatigheid.....</i>	15
<i>Onderhoud kapitaalgoederen.....</i>	18
Bedrijfsvoering.....	19
<i>Inleiding.....</i>	19
<i>Organisatiestructuur.....</i>	19
<i>Administratieve organisatie en interne controle.....</i>	19
<i>Organogram.....</i>	20
Financiering.....	21
<i>Algemeen.....</i>	21
<i>Treasurybeheer.....</i>	21
<i>Kasgeldlimiet.....</i>	22
<i>Renterisiconorm.....</i>	23
<i>Financieringsoverzicht.....</i>	24
Verbonden partijen.....	24

Jaarrekening

Balans per 31 december 2015.....	26
Staat van baten en lasten.....	28
Kasstroomoverzicht over 2015.....	29

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	30
<i>Inleiding.....</i>	<i>30</i>
<i>Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....</i>	<i>30</i>
<i>Balans.....</i>	<i>30</i>
<i>Staat van baten en lasten.....</i>	<i>32</i>
Toelichting op de balans.....	34
Toelichting op de staat van baten en lasten.....	39
Verschillenanalyse.....	50
Sisa overzicht.....	51
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	52
Bijlagen.....	53
<i>Bijlage 1 Staat van vaste activa en afschrijvingen.....</i>	<i>55</i>
<i>Bijlage 2 Staat van leningen O/G 2015.....</i>	<i>56</i>
<i>Bijlage 3 Overzicht verdeling FTE's.....</i>	<i>57</i>
<i>Bijlage 4 Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen.....</i>	<i>58</i>
<i>Bijlage 5 Urenverantwoording.....</i>	<i>59</i>
<i>Bijlage 6 Ability Reïntegratie BV.....</i>	<i>61</i>
Voorstel bestemming resultaat over boekjaar 2015.....	74
Vaststelling Algemeen Bestuur.....	74
Controleverklaring.....	75

Jaarverslag

Inleiding

Hierbij bieden wij u het verslag en de jaarrekening over 2015 aan.

Ability heeft een goed jaar achter de rug. Echter, de resultaten zijn achtergebleven bij 2014. Omdat het jaar 2014 een uitzonderlijk goed jaar was, lag dat wel in de lijn van de verwachtingen. Het bedrijfsresultaat is bijna conform begroting. De start van 2015 viel qua opdrachten tegen. Het najaar heeft veel goedge maakt.

In de lijn van 2014 hebben we in 2015 de colleges van B&W in het voorjaar en in het najaar een prognose van het financieel resultaat gestuurd. Daarnaast hebben we samen met de afdelingen Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de vier gemeenten en het Werkplein eens per kwartaal aan de colleges van B&W gerapporteerd. Het resultaat voor 2015 is beter dan onze prognose in het najaar.

Het resultaat komt neer op - € 186.000, dat is € 86.000 beter dan geraamd.

In dit verslag staan we stil bij de ontwikkelingen in het afgelopen jaar en doen verslag van de financiële resultaten. Het verslag is verder als volgt opgebouwd:

- Ontwikkelingen Ability 2015
- Begrotingsresultaat 2015
- Samenvatting

Ontwikkelingen Ability 2015

Algemeen

Ook in 2015 is er onder leiding van de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum (BMWE) intensief gewerkt aan de vorming van één uitvoeringsorganisatie voor de uitvoering van de Participatiewet in Noord-Groningen. Inmiddels hebben de colleges van B&W ingestemd met het implementatieplan. In 2016 zal de ondersteuning aan de uitvoeringsorganisatie door middel van de Plofack-taken worden uitgewerkt en een gezamenlijke begroting voor 2017 worden opgesteld. De besluitvorming door de gemeenteraden over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling zal naar verwachting in maart 2016 plaatsvinden.

Bij het opstellen van de begroting waren de economische vooruitzichten voor 2015 onzeker. De verwachting was dat het niveau van 2014 een uitzondering was en niet gehandhaafd zou kunnen worden. Deze voorspelling is uitgekomen.

Zoals in de inleiding aangegeven kende 2015 een moeizame start. Veel klanten waren voorzichtig. Ze maakten eerst hun voorraden op, voordat nieuwe orders werden verstrekt. Dit heeft ons de eerste maanden parten gespeeld. De tweede helft van het jaar, met name het najaar, heeft veel goed gemaakt. De stap naar groei van detacheringen is niet uit de verf gekomen.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling. (bedragen x € 1.000,-)

Omzet verdeling*	2015	2014	2013	2012
Totaal omzet	7.546	8.656	8.290	8.072
Omzet gemeenten	2.487	2.790	2.539	2.252
Omzet private organisaties	5.059	5.866	5.751	5.820

Tweede van de omzet wordt gegenereerd door het bedrijfsleven, daarvan komt ca. driekwart van buiten de regio. Ability creëert hiermee ongeveer 200 directe banen.

* inclusief Ability ReIntegratie BV

De omzet vanuit de gemeenten is het afgelopen jaar met 11% gedaald. De omzet uit de private sector ging met 13% achteruit. Alleen de gemeente De Marne heeft in 2015 meer werk afgenomen dan in 2014. De gemeente Winsum heeft een kwart minder besteed bij Ability.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling per gemeente. (bedragen x € 1.000,-)

Omzet verdeling	2015	Aandeel in %	2014	Aandeel in %	toe-/afname in %
Bedum	269	11	334	12	-19
De Marne	781	31	730	26	+7
Winsum	642	26	858	31	-25
Eemsmond	795	32	868	31	-8
Totaal gemeenten	2487		2.790		-11

Met ingang van 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dat betekent dat de Wsw vanaf dat moment op slot is. Er stroomt vanaf dat moment niemand meer met een Wsw-arbeidscontract binnen. Het aantal sw-ers binnen Ability krimpt dus.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de krimp per gemeente.

Aantal Sw-ers	2015		2014		Afname in % fte
	Aantal personen	Aantal fte	Aantal personen	Aantal fte	
Bedum	54	42,9	62	50,5	-15
De Marne	67	55,9	70	59,5	-6
Winsum	74	60,6	79	65,8	-8
Eemsmond	234	190,9	234	192,5	-1
Overige gemeenten	11	9,5	11	9,5	0
Totaal gemeenten	440	359,8	456	377,8	-4,5

De onderstaande tabel geeft inzicht in de redenen van de krimp.

Aantal Sw-ers	2015	
	Aantal personen	Aantal fte
Overleden	2	1,9
Pensioen	5	4,8
Ondergrens	4	2,5
Begeleid werken	1	1,0
Eind tijdelijk dienstverband	4	2,7
Totaal	16	12,9

Overzicht Sectoren

Trajecten

P&O en trajectconsulenten

In de sector Trajecten zijn de P&O-functie en het kenniscentrum voor de ontwikkelingsmethodiek en de begeleiding ondergebracht. Tevens worden er publieke taken verricht ten behoeve van de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening.

De focus is de afgelopen jaren steeds sterker gericht op de begeleiding van de sw-medewerkers in de sectoren en de begeleiding op de werkplek van ww-ers met een werkervaringsplek. De consulenten hebben ieder een sector als aandachtsgebied. Kernpunt van de werkwijze is de samenwerking tussen de leidinggevende, de consulent en de medewerker.

In 2015 is actief ingezet op (ontwikkel)trajecten met sw-medewerkers. Een vast onderdeel van een dergelijk traject is het afnemen van een assessment. Hiervoor gebruiken we de applicatie Dariuz. Vervolgens worden afspraken gemaakt die worden vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Voor gemeenteklanten, meestal afkomstig van het TTC, heeft Ability in 2015 wederom werkervaringsplaatsen beschikbaar gesteld. De dagelijkse begeleiding gebeurde door de werkleider op de betreffende afdeling. De trajectconsulent, die verbonden is aan de sector waar de klant werkt, fungeerde als eerste aanspreekpunt binnen Ability en vormde de verbinding naar de werkcoach.

Test- en Trainingscentrum (TTC)

Ability, de afdelingen Sociale Zaken en het Werkplein Noord-Groningen werken sinds het najaar van 2012 samen in het TTC in Wehe-den Hoorn. Het TTC is inmiddels tot volle wasdom gekomen en fungeert als een prima voorportaal om uit te stromen naar regulier werk of werkervaringsplaatsen. Het heeft zich bewezen als een onmisbare schakel in de keten voor mensen die niet direct kunnen doorstromen naar regulier werk.

In 2015 zijn 95 mensen op het TTC geplaatst en begeleid. Er zijn meer mensen gesproken, maar deze bleken nog niet geschikt voor een traject op het TTC.

Bij 53 personen heeft dit geleid tot beëindiging van de uitkering: 41 werk bij een reguliere werkgever, 3 naar school, 4 door een arbeidscontract bij Ability en 5 personen met overige redenen (verhuizing, fraude, detentie). Bijna de helft is dus volledig uitgestroomd naar betaald werk.

Daarnaast zijn er 7 mensen die in deeltijd werken en nog een gedeeltelijke uitkering hebben. 24 cliënten zitten ultimo 2015 op een werkervaringsplaats, waarvan 11 bij Ability. De verwachting is dat een groot deel van deze cliënten zal uitstromen naar werk. Een deel van deze mensen volgt een horecaopleiding of een lasopleiding. 11 Cliënten zijn om diverse redenen teruggegaan naar de werkcoach. Geen van deze cliënten zijn aan hun lot overgelaten. Bij allen is een passend traject gaande. Dit kan ook doorverwijzing naar de hulpverlening zijn.

In 2014 is bij Werk op Maat in samenwerking met de afdelingen Sociale Zaken, Werkplein en Ability een Test-, Trainings- en Activeringscentrum geopend. Deze activiteit is in 2015 voortgezet.

Daardoor hoeft er bij Ability geen aparte infrastructuur worden opgebouwd voor een TTC in Uithuizen. Voor de toekomst houden we wel rekening met aanpassingen voor test en trainingen in de reguliere infrastructuur.

Werkgeversbenadering

In het kader van de uitvoering van Werk aan de Winkel is in 2012 gestart met een gezamenlijke werkeenheid WGB (werkgeversbenadering) bestaande uit de afdeling Detacheringen van Ability en het Vacatureservicepunt van de afdelingen Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Werkplein Noord-Groningen. De werkgroep WGB trekt samen op bij het plaatsen van werkzoekenden uit alle regelingen (w.o. Wwb, Wsw) op vacatures bij werkgevers. Het TTC sluit hier goed bij aan. Het werkgeversteam werkt ook nauw samen met het team van ISD Noordoost.

Detacheringen

In het beleidskader over de Participatiewet van de deelnemende gemeenten krijgt het 'buiten de muren' plaatsen van sw-ers een hogere prioriteit. In dit verslag gaan we daarom dieper in op de ontwikkeling van detacheren. In 2015 waren er twee detacheringsconsulenten werkzaam met ca. 1,25 fte.

Het karakter van detacheren verandert sterk. Detacheren wordt door het bedrijfsleven steeds meer gebruikt voor het verrichten van tijdelijke of korte deeltijdwerkzaamheden. Veel medewerkers werken dus een paar uur van hun dienstverband gedetacheerd of verrichten in een korte periode een klus. Flexibiliteit wordt steeds meer een kenmerk in plaats van een duurzame vaste detachering.

Deze trend maakt het moeilijker om de ontwikkeling van detacheren te volgen. Er kan dus niet volstaan worden met het noemen van een aantal personen per peildatum bijv. 31 december. Immers, het toevalelement daarin is groot of mensen dan wel of niet gedetacheerd zijn.

In onderstaand tabel geven we een beeld wat het resultaat over het hele afgelopen jaar is.

Ontwikkeling detacheringen	2015	2014	Vershil
Aantal productieve detacheringsuren	44.727	45.426	-1,5%
Aandeel detacheren in totaal productieve uren	11%	11%	
Gemiddeld aantal detachering in fte	40,7	41,3	-1,5%
Omzet detacheren	€ 510.932	€ 475.273	+7,5%
Aandeel detacheren in omzet	7,0%	5,9%	+18%
Aantal plaatsingen op deta-plek	119	93	+28%
Waarvan			
Agrarische sector	16	10	
Overheid	31	25	
Cultuur/welzijn	22	22	
Industrie/transport	50	36	
Waarvan binnen BMW	71	55	+29%
Reden beëindigen detacheren			
Betalingsproblemen opdrachtgever	4%		
Einde werkzaamheden	28%		
Persoonsgebonden factoren	21%		
Beëindiging proefplaatsing	11%		
Tijdelijk-, seizoenswerk	32%		
Overig	4%		

Het beeld van detacheringen wordt beter weergegeven door het aantal uren dat medewerkers gedetacheerd zijn. We geven in de tabel inzicht in de (productieve) uren die we daadwerkelijk gefactureerd hebben. In 2015 was dat 1,5% minder dan in 2014. De omzet die deze medewerkers genereerden lag daarentegen 7,5% hoger. Het gemiddeld tarief is in 2015 rond 9% gestegen.

Ons doel om met detacheren te groeien is niet uit de verf gekomen. In 2014 hadden we een groepsdetachering bij collega-bedrijf iederz. Het betrof hier medewerkers die 'beschut werken'. In 2015 eindigde het werk. Deze groep bleek niet elders inzetbaar. Er is stevig ingezet op acquisitie. Er zijn ca. 130 bedrijfscontacten geweest. Er hebben ook bijeenkomsten plaatsgevonden met ondernemersverenigingen, met aansluitend contacten met individuele bedrijven. Daaruit is minieme belangstelling gebleken voor detacheringen en mensen uit de Participatiewet.

Het aantal keren dat er iemand geplaatst kon worden is wel gegroeid. 60% van de plaatsingen wordt gerealiseerd bij werkgevers binnen de BMW-gemeenten.

Het aantal sw-ers die begeleid werken is in 2015 gedaald tot 12. Als gevolg van de Participatiewet is de terugkeergarantie voor sw-ers, waarbij het dienstverband met een werkgever onvrijwillig wordt beëindigd, afgeschaft. Dat betekende, dat Ability geen actief beleid heeft gevoerd om begeleid werken te bevorderen. Inmiddels is de terugkeergarantie overeengekomen in de nieuwe cao Wsw en heeft het Dagelijks Bestuur van Ability dit vertaald in een besluit.

Opleidingen

In 2015 lag de nadruk voor wat betreft de opleidingen op vakbekwaamheid, werknemersvaardigheden en VCA.

	opleiding	Examen	Geslaagd
Eigen medewerkers	VCA	32	20
Clënten TTC/Werkplein	VCA	38	25
Eigen medewerkers t.b.v. Mangatwacht RWE	Aanvulling VCA	10	8

Sector Techniek

Eind 2014 is besloten tot een herindeling van de sectoren Techniek en Verpakkingen. Voor de sector Techniek hield dit in dat de aansturing van de afdeling Atelier is overgegaan naar de sector Diensten. Daarvoor in de plaats werden de afdeling Assemblage en het Magazijn ondergebracht bij de sector Techniek. Deze sector omvat verder de afdelingen Metaal, Spuiterij/Montage, Hout en Technische Dienst.

Voor de sector Techniek was voor 2015 een toegevoegde waarde begroot van € 1.435.000. Het eindresultaat in 2014 bedroeg € 1.628.000. Daarmee was het jaar 2014 voor deze sector een exceptioneel goed jaar. De begroting voor 2015 is dan ook t.o.v. 2014 iets lager ingezet; desondanks een behoorlijke opgave voor deze sector om de toegevoegde waarde te realiseren. Na een moeizame start is toch gelukt om de begroting te halen. Wel zien wij een verschuiving van de toegevoegde waarde per productmarktcombinatie.

Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
1.405	1.435	1.628

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-)

Gebleken is, dat een aantal bestaande (grotere) klanten het eerste half jaar minder werk in hun orderportefeuille hadden. Vooral de afdeling Metaal en de afdeling Montage/Spuiterij hadden hier hinder van. In het derde kwartaal zag het er zelfs naar uit dat de toegevoegde waarde niet gerealiseerd zou worden. Mede door een groeiende orderportefeuille bij grotere afnemers is er in het laatste kwartaal een flinke eindsprint ingezet. Bij sommige klanten die vooral actief zijn in de agrarische sector trok de markt sterk aan. Dit gold met name voor de bouw van ligboxstallen.

Begin 2015 werd bekend dat, door overname van het bedrijf, er activiteiten die nu uitbesteed werden aan Ability, overgeheveld zou worden naar "hun" vestiging in Thailand. Deze transitie is in 2015 gestart.

In deze context realiseerde de afdeling Metaal toch de geraamde toegevoegde waarde. Ook de afdeling Spuiterij/Montage presteerde volgens verwachting.

Wederom vonden er in 2015 lasopleidingen plaats. De cursisten waren afkomstig uit het eigen bedrijf en uit de bijstand (2), via het Test- en Trainingscentrum. De mensen uit de bijstand hebben inmiddels een reguliere baan als lasser. Het kwaliteitsniveau kon door deze opleidingen weer aansluiten bij de wensen van de opdrachtgevers.

De afdeling Hout heeft een prima jaar achter de rug. De nadruk lag vooral op het produceren van kaasplanken voor de zuivelindustrie. Begin 2015 hebben we extra werk binnengehaald dat zorgde voor een goede bezetting van de afdeling. Ook is er in 2015 veel gebruik gemaakt van de productielijn in Wehe-den Hoorn. Deze productielijn was in 2014 ingericht om mensen met een bijstandsuitkering werkervaring te bieden. Voor de directe aansturing is, evenals in 2014, iemand vanuit de bijstand in dienst genomen. Organisatorisch vindt de aansturing van deze lijn nu plaats vanuit het Test- en Trainingscentrum. De reden hiervoor is om enerzijds de continuïteit van werk en toezicht te waarborgen, maar ook om de competenties van de cliënten van het TTC nog beter in kaart te kunnen brengen. Door deze aanpak verbetert het traject van bemiddeling naar een baan bij een reguliere werkgever.

Daarnaast zijn er bij de afdeling Hout meerdere eenmalige projecten op het gebied van interieurbouw uitgevoerd. Dit vaak in samenwerking met andere afdelingen zoals Metaal, Spuiterij/Montage en het Atelier.

Op de afdeling Assemblage worden vooral de tenttrailers van Holtkamper geassembleerd. De omzet en dus ook de toegevoegde waarde overtrof de verwachting.

Door de kennis en ervaring van de Technische Dienst zijn we in staat complexere producten te produceren. Vaak worden samen met de klant de specificaties van de producten verfijnd en 0-series geproduceerd. Daarnaast verzorgt de Technische Dienst het onderhoud en verbouwing aan de eigen panden.

Het magazijn is in 2015 begonnen met het "op locatie zetten" van goederen. Het aantal handelingen in het magazijn is enorm. Deze verbetering leidt tot een efficiëntere werkwijze.

Sector Diensten

Sector Diensten bestaat uit de afdelingen Atelier, Verpakking, Post, Schoonmaak en Civiele dienst met Catering.

De sector heeft de begroting nagenoeg gehaald. Na een slechte start heeft de sector Diensten een flinke eindsprint gemaakt.

Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
719	780	864

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-)

De afdeling Atelier is een stabiele factor qua opbrengst. De orderintake van de tassen is regelmatig waardoor de toegevoegde waarde volgens begroting gerealiseerd kon worden. In samenwerking met de houtafdeling zijn er o.a. banken geproduceerd en door de Stoffeerderij, als onderdeel van het Atelier, zijn de bijbehorende kussens vervaardigd, waardoor zonder tussenkomst van externe bedrijven, de klant een compleet product geboden kon worden.

De afdeling Verpakking laat hetzelfde beeld zien als voorgaande jaren. Prijzen blijven onder druk staan door hetzelfde aanbod aan werk en de vele "WSW" bedrijven die klaar staan om de opdrachten uit te voeren. De samenwerking met collega-bedrijven in de regio is voortgezet en over en weer worden opdrachten gezamenlijk uitgevoerd.

De Post heeft de target van de begroting ruimschoots gehaald. Aandachtspunt is de kosten die gemaakt worden, omdat het te bezorgen gebied zeer uitgestrekt is. Alle lopende contracten met diverse klanten en gemeenten zijn in 2015 voortgezet.

Schoonmaak is een activiteit waar regelmatig vraag naar is. Wel wordt er veelvuldig op onregelmatige tijden en in de avonduren gewerkt. De inzet van medewerkers in de schoonmaak vraagt derhalve opleiding en maatwerk om zelfstandig de opdracht te kunnen uitvoeren. De omzet van de schoonmaak stijgt in 2015 ten opzichte van voorgaande jaren.

De werkzaamheden van liftbediening zijn begin 2015 gestopt. De medewerkers hebben binnen of buiten Ability weer een werkplek gekregen. In de begroting van 2015 was met het stoppen van deze werkzaamheden al rekening gehouden.

De samenwerking met de overige sectoren is intensief en zowel mensen als werkzaamheden voor verschillende opdrachten worden over en weer in de verschillende sectoren uitgevoerd.

Dit jaar zijn alle medewerkers van de sector Diensten gescreend via Dariuz. Door middel van vragenlijsten, die door zowel werknemer als werkgever worden ingevuld, wordt een analyse gemaakt met betrekking tot competenties van medewerkers en advies gegeven over mogelijkheden voor detachering, alleen of in groepsverband. Of uit de analyse komt naar voren dat werken binnen de muren van Ability op dit moment alleen haalbaar is.

Sector Groen.

De sector Groen voert werk uit voor de aangesloten gemeenten en voor de private sector. Hieronder vallen naast de particuliere opdrachtgevers ook de bedrijven, instellingen, scholen en de borgen. Voor het werk vanuit deze private sector breidt het werkgebied zich uit buiten de grenzen van de gemeenten. De sector Groen biedt werk aan ongeveer 130 medewerkers en blijft hiermee nog steeds een belangrijke speler in de regio.

De toegevoegde waarde was voor 2015 begroot op € 2.175.00 en het resultaat van 2015 bedroeg uiteindelijk € 2.224.000. Het resultaat is iets beter dan vorig jaar maar er zijn wel wat verschuivingen zichtbaar.

Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
2.224	2.175	2.202

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-)

Mede door de invulling van een aantal vacatures in 2014 op het gemeentebedrijf heeft de gemeente Winsum beduidend minder werk uitbesteed aan Ability in 2015. De toegevoegde waarde van de gemeenten de Marne en Eemsmond en de private sector (bedrijven/instellingen) is gegroeid ten opzichte van 2014. De groei bij de gemeente De Marne is mede te danken aan diverse projecten in het Lauwersmeergebied en de gemeente Eemsmond besteedde ook dit jaar weer vrijwel alle (kleine) bestratingsopdrachten uit aan Ability. De groei bij de bedrijven/instellingen wordt veroorzaakt door diverse extra opdrachten uit de regio.

In 2015 is de lijn van detacheringen vanuit de sector Groen versterkt. Meer dan voorheen zijn werkzaamheden in de vorm van detacheringen bij private hoveniers uitgevoerd.

De samenwerking met particuliere hoveniers en gemeenten kwam nog verder tot uitdrukking door samenwerking op terrein van toezicht en bij uitvoering.

Door vertrek van een teamleider is, als voorbereiding op de verregaande samenwerking tussen Ability en de gemeenten, er voor gekozen om het toezicht van de Ability-ploegen die in de gemeente Eemsmond werken uit te laten voeren door een meewerkend voorman van de gemeente. Hiervoor is met de betreffende medewerker een ontwikkelingstraject uitgezet. Ook bij de gemeente Winsum zijn hiervoor in 2015 reeds voorbereidingen getroffen die in 2016 van kracht worden.

In december van 2015 is ook een teamleider overleden. Daarnaast zijn nog drie meewerkend voormannen gepensioneerd. Een en ander is tot nu toe door samenwerking met externe hoveniers-bedrijven uit de regio opgevangen.

Ook in 2015 hebben we weer een aantal tijdelijke arbeidscontracten kunnen afsluiten met uitkeringsgerechtigden. Dit betekent, dat deze medewerkers gedurende het groeiseizoen bij Ability Groen ingezet worden. Naast het bieden van deze tijdelijke arbeidscontracten konden we in nauwe samenwerking met het Test- en Trainingscentrum in Wehe-den Hoorn een aantal trajectmedewerkers een werkervaringsplaats bieden.

Sector Middelen

De sector Middelen bestaat uit de afdelingen Receptie, Salarisadministratie en Financiële Administratie.

Het afgelopen jaar is er veel aandacht geweest voor het opvolgen van de acties uit de managementletter 2014. Een nieuwe medewerker besteedt een groot gedeelte van zijn tijd aan de controles die zijn ingezet om de opbrengsten en inkopen te waarborgen. Met behulp van deelwaarnemingen wordt getracht om de opbrengsten en inkopen zo goed mogelijk te verantwoorden. Daarnaast helpt het nieuwe pakket Pro Active voor het digitaal goed- en afkeuren van facturen ons bij het bewaken van de facturen. Na een aanloopperiode zien we dat de meeste facturen zeer snel afgehandeld kunnen worden. Het restant kan verder geanalyseerd worden op afwijkingen.

Het jaar 2015 is ook gebruikt om de voorraden goed te beoordelen op incourantheid. De tellingen zijn het hele jaar door uitgevoerd, zodat de administratieve voorraad een juiste afspiegeling is van de werkelijke fysieke voorraad. Het maandelijks volgen van debiteuren in het MT werpt zijn vruchten af. Er staan weinig openstaande bedragen buiten de limiet of betalingstermijn. Indien debiteuren wel afwijken is dit een bewust genomen risico in overleg met de directie.

Het maandelijks overleg tussen de financiële administratie en sectormanagers over de omzet en toegevoegde waarde voorkomt bijzondere afwijkingen in de cijfers waar je vraagtekens bij kunt plaatsen. Het intensieve contact zorgt er voor dat er snel bijgestuurd kan worden op de productmarkt-combinaties.

Aan het einde van het jaar en begin 2016 is er overleg geweest met de accountant over de aan te leveren stukken en bijzondere posten in de concept jaarrekening 2015 en de planning van de controle. Dit is door alle partijen als waardevol ervaren. Het jaar 2016 zal gebruikt worden om de kwaliteit en output op de afdeling verder te verhogen.

Bij de Receptie werkt de nieuwe telefooncentrale nog niet optimaal. In de eerstvolgende update wordt getracht om de laatste hobbels weg te nemen. De bezetting is goed geregeld met drie verschillende medewerkers. In de toekomst kan deze functie nog meer ingezet worden voor een werkervarings-plaats.

Bij de loonadministratie zien we dat de duidelijke scheiding tussen medewerkers van de afdeling P&O en salarisadministratie de kwaliteit van mutaties ten goede komt. Ook voor deze afdeling geldt dat de bezetting kwantitatief en kwalitatief goed op orde is.

Overige ontwikkelingen

Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)

Veiligheid

Ook in 2015 is veel aandacht besteed aan het veiligheidsbesef van de medewerkers. Zoals gebruikelijk is een risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) gehouden. Hiermee zijn de nodige aanpassingen op het gebied van te nemen veiligheidsmaatregelen in kaart gebracht en verbeteringen doorgevoerd. Tussentijds zijn steekproefsgewijs alle afdelingen en locaties bezocht voor een controle, hetgeen ook tot enkele verbeteringen heeft geleid. Veiligheid vraagt continue aandacht. De nadruk heeft vorig jaar gelegen op machineveiligheid. Elke machine heeft een update gekregen van de geschreven machine-instructie en deze zijn vervolgens besproken met de medewerkers.

Bedrijfs hulpverlening (BHV)

In 2015 zijn wederom verplichte en nuttige oefeningen voor het BHV-team gerealiseerd en afgewerkt.

Veiligheid Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers (VCA)

Zoals onder het thema opleidingen is aangegeven zijn er ook vorig jaar zijn VCA-trainingen gehouden.

Huisvesting

In het algemeen geldt dat de kwaliteit van de huisvesting een aandachtspunt blijft. Er is in 2015 normaal onderhoud gepleegd.

Ziekteverzuim

In 2015 is de samenwerking met Arbo Triple One verder voortgezet en heeft geresulteerd in een verlaging van het ziekteverzuim. Minimaal drie keer per jaar brengt ATO een bedrijfsbezoek aan Ability en worden knelpunten en verbeterpunten in de samenwerking besproken.

	2015	2014	2013
Verzuimpercentage	10,8	12,5	13,1
Meldingsfrequentie	2,01	2,15	2,34

Het verzuim is in 2015 gedaald, zowel in de verzuimduur als meldingsfrequentie. De verwachting is dat het verzuim in 2016 met een geleidelijke trend zal dalen. Het verzuimpercentage in 2015 is vergelijkbaar met andere SW bedrijven van dezelfde bedrijfsgrootte. Landelijk is het verzuimpercentage 12,5% voor de SW.

Commerciële zaken

Qua taakverdeling tussen het sectormanagement en de afdeling ligt de nadruk bij commerciële zaken op nieuwe klanten, nieuwe activiteiten bij bestaande klanten en relatiebeheer. De kracht ligt hem daarin te zoeken naar verbindingen tussen potentiële kansen en de capaciteit en competenties van Ability. Het afgelopen jaar heeft de afdeling ook een nadrukkelijke rol vervuld in het creëren van kansen voor detacheren. Daarmee werd voorgesorteerd op het integreren van alle werkgevers-activiteiten binnen de komende uitvoeringsorganisatie.

Zoals bij de rapportage bij de sectoren al is aangegeven verliep de start van het jaar commercieel gezien stroef. Over het gehele jaar gerekend was de orderportefeuille redelijk gevuld, zij het minder dan in 2014.

Nieuwe opdrachten op het gebied van projectinrichting hebben, naast regulier jaarlijks terugkerende opdrachten, extra variatie in het werkaanbod gegeven. Commercieel, maar ook voor betrokken medewerkers was dit een welkome aanvulling. Hierbij moet voornamelijk gedacht worden aan de inrichting van o.a. horecagelegenheden.

In de verpakkingbranche lag het aanbod wat gecompliceerder. In die branche is er sprake van ad-hoc werk. Leegloop ligt dan snel op de loer. Gezien de uitstekende samenwerking die in de loop der jaren is opgebouwd met diverse collega sw-bedrijven kon dit door middel van aanvullende opdrachten worden

voorkomen. Men denke hierbij aan eenvoudig ompak en stickerwerk hetgeen vlot overdraagbaar is. Daarnaast heeft acquisitie een aantal nieuwe opdrachtgevers opgeleverd o.a. in de speelgoedbranche.

Acquisitie dicht bij huis, namelijk de Eemshaven, heeft opgeleverd dat bij een grote kolencentrale het terreinbeheer voor een deel door Ability wordt uitgevoerd. In het licht van één werkgevers-dienstverlening is een start gemaakt van het gezamenlijk benaderen van potentieel nieuwe klanten.

Een andere nieuwe activiteit die in het verslagjaar werd uitgewerkt is: "kledingsortering". Deze werkzaamheden zullen in 2016 onder regie van de private organisatie Sympany uitgevoerd worden. Het is een voorbeeld van 'sociaal maatschappelijk ondernemen'. Bij deze activiteit wordt samengewerkt met Fivelingo.

Sympany is landelijk de grootste speler op het gebied van verwerking van tweedehands ingeleverde kleding. Zij zullen een deel van het Ability-pand huren. Vanuit Ability en Fivelingo worden bij hen een aantal sw-ers gedetacheerd.

Naast deze activiteiten heeft de afdeling ook een aantal grote inkoopcontracten onderzocht, hetgeen tot besparingen heeft geleid.

Ondernemingsraad

De algemeen directeur en ondernemingsraad hechten aan een goede, open relatie. In 2015 hebben de algemeen directeur en de ondernemingsraad regelmatig overlegvergaderingen gevoerd. Naast de gebruikelijke onderwerpen die samenhangen met de bedrijfsvoering is ook uitvoerig overlegd over de ontwikkelingen rondom de inrichting van de uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet. In 2015 heeft Ability ten behoeve van ondersteuning van de ondernemingsraad een externe secretaris ingehuurd.

Financieel resultaat 2015

Het resultaat komt uit op minus € 186.000.
Korte specificatie: (alle bedragen in euro's)*

Bedrijfsopbrengsten	5.535.000	
Subsidie	9.962.000	

Subtotaal opbrengsten		15.497.000
Lonen WSW	11.123.000	
Lonen overige medewerkers	2.422.000	
Overige algemene beheerskosten	2.147.000	
Toevoeging/onttrekking reserves	-/- 9.000	

Subtotaal kosten		15.683.000
Resultaat	-/-	186.000
		=====

* inclusief Ability Reïntegratie bv en mutaties reserves.

Samenvatting

2015 was voor Ability een goed jaar. Zoals vooraf aangegeven waren de verwachtingen dat 2014 niet geëvenaard zou worden. Lang was het spannend of het begrote financieel resultaat gehaald zou kunnen worden. Het laatste kwartaal heeft veel goedge maakt zodat we uit eindelijk ruimschoots binnen de begroting blijven (begroot resultaat min 272.000).

Voor de prestaties zijn we dank verschuldigd aan alle medewerkers van de organisatie.

Uithuizen, april 2016.

Het Dagelijks Bestuur van Ability

Bestuurssamenstelling per 31-12-2015

Ability kent een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur wordt gevormd door drie vertegenwoordigers uit elk van de vier aangesloten gemeenten (2 vertegenwoordigers vanuit de Raad en één vertegenwoordiger van het College van Burgemeester en Wethouders). Het dagelijks bestuur wordt gevormd door één vertegenwoordiger per gemeente aangewezen door en uit het algemeen bestuur.

Algemeen Bestuur

Voorzitter	T. Berends	wethouder Eemsmond
Plaatsvervangend voorzitter	J.W. v.d. Kolk	wethouder Bedum
Secretaris	M.A. de Visser	wethouder De Marne
Leden	H. v.d. Heide	raadslid De Marne (tot 15-10-2015)
	T.M. de Vries	raadslid De Marne (vanaf 15-10-2015)
	J.M. van Gils	raadslid De Marne
	E. Dijkhuis	raadslid Eemsmond
	L. Groenewoud	raadslid Eemsmond
	J.W. Nanninga	raadslid Winsum
	L.T. Bandsma	raadslid Winsum
	M.M.H. Verschuren	wethouder Winsum
	R. van Bruggen	raadslid Bedum
	K.W. Hoekzema	raadslid Bedum

Dagelijks Bestuur

Voorzitter	T. Berends	wethouder Eemsmond
Plaatsvervangend voorzitter	J.W. v.d. Kolk	wethouder Bedum
Secretaris	M.A. de Visser	wethouder De Marne
Lid	M.M.H. Verschuren	wethouder Winsum

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Om goed financieel beleid te kunnen voeren is het van groot belang inzicht te hebben in de toereikendheid van het weerstandsvermogen. In de begroting wordt het inzicht in de risico's gekwantificeerd. In volgende rapportages wordt hierop teruggekomen en bijgesteld.

Weerstandsvermogen: de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen.

Aansprakelijkheid gemeenten

Conform artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn de gemeenten aansprakelijk voor eventuele tekorten bij Ability. Daarnaast zijn de gemeenten, uiteindelijk, ook aansprakelijk voor de risico's en dienen zij dit te mee te nemen in het eigen weerstandsvermogen.

Beschikbare reserves

De algemene reserve van de Gemeenschappelijke Regeling bedraagt per 31-12-2015 € 373.000,-. Voor de transitie naar de toekomstige sociaal-publieke infrastructuur Noord-Groningen is een bestemmingsreserve gevormd van € 424.000,-. In 2015 is € 75.000 overgeheveld naar de nieuwe reserve transitie. Hieraan is € 9.000 onttrokken in het boekjaar. Daarnaast is in 2013 een bestemmingsreserve van € 50.000,- gevormd voor investeringen in automatisering. Het verschil tussen het benodigd weerstandsvermogen (zie tabel onder) en het beschikbaar vermogen kan als risico bij de deelnemende gemeenten worden weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- De verwachte impact van de aanwezige risico's.
- De gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen.
- De mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

Risico: een onzekere toekomstige gebeurtenis die het realiseren van de doelstellingen (negatief) beïnvloedt.

De risico's worden geïnventariseerd en vervolgens wordt een schatting gemaakt van de omvang en de kans van optreden. De weging van het risico met de kans van optreden leidt tot het geschatte risicobedrag. Risico's met structurele effecten worden dubbel geteld. Dat betekent dat bij voldoende middelen de structurele risico's gedurende twee jaar kunnen worden opgevangen. Niet alle risico's zullen zich gelijktijdig voordoen. Daarom wordt het totaal verlaagd met een waarschijnlijkheidsfactor naar 80%.

Benodigde weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Kwetsbaarheid personeelsformatie		56
Automatisering		56
Afhankelijkheid van grote klanten	125	
Bedrijfsvoering	100	
Renterisico rekening courant		
Totaal	225	112
Structureel maal factor 2		224
Waarschijnlijkheidsfactor 80%	180	179
Benodigde weerstandscapaciteit		359

Alle bovengenoemde bedragen x € 1.000

Risico's

Naam	Kwetsbaarheid personeelsformatie
Omschrijving	De overhead (kantoororganisatie en sectormanagers) is klein. Dit betekent dat sommige medewerkers breed inzetbaar zijn en (mede daardoor) niet altijd de gedetailleerde specialistische kennis (kunnen) hebben. Er is niet altijd een achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten.
Risico (in €)	€ 225.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	25%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Voortdurend in gesprek blijven met medewerkers, kan uitval of vertrek voorkomen. Daarnaast kan samenwerking met gemeenten of andere partijen dit risico verminderen.

Naam	Automatisering
Omschrijving	De software pakketten FIS en Profit zijn verouderd. Daarnaast is de AS400 kwetsbaar. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat problemen op dit gebied niet direct opgevangen kunnen worden en werkzaamheden tijdelijk niet volledig uitgevoerd kunnen worden. Externe deskundigheid zal dan ingehuurd moeten worden om het te herstellen.
Risico (in €)	€ 75.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	75%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Tijdig inspelen op knelpunten en zo snel mogelijk kennis inhuren bij calamiteiten. Ultimo 2015 is de bestemmingsreserve € 50.000,- voor toekomstige investeringen in automatisering.

Naam	Afhankelijkheid van grote klanten
Omschrijving	In een aantal sectoren/afdelingen is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het resultaat van Ability.
Risico (in €)	€ 250.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Goed relatiebeheer toepassen, tijdig proberen te signaleren wanneer het risico reëler wordt en dit risico dan daadwerkelijk verwerken in de cijfers.

Naam	Bedrijfsvoering
Omschrijving	Onzekerheid en onduidelijkheid over de toekomst van de sector, de definitieve invoering van de participatiewet en daarmee van Ability, verstoort mogelijk de bedrijfsvoering.
Risico (in €)	€ 200.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Actualiteiten in de gaten houden, voldoende communiceren en een duidelijke richting aangeven helpt dit risico beheersbaar te houden.

Naam	Renterisico rekening courant
Omschrijving	De leningen zijn met lange looptijden afgesloten, zodat fluctuaties in de rente alleen effect hebben op de rekening-courant. Bij een gemiddeld saldo van € 500.000,- negatief heeft een fluctuatie in de rente van 1% een effect van € 5.000,- op jaarbasis.
Risico (in €)	De inschatting is dat op dit moment dit risico te verwaarlozen is.
Kans (25%/50%/75%)	0%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Liquiditeitspositie bewaken en plannen.

Ratio's

Netto schuldquote

	2015		2014	
	bedrag	%	bedrag	%
Netto schuld	2.149		2.171	
Inkomsten	5.157		5.682	
Netto schuldquote		41,67		38,21

De netto schuld is de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus korte schulden, liquide middelen en overlopende activa
Inkomsten zijn gelijk aan het bedrag van de bedrijfsopbrengsten.

Solvabiliteitsratio

	2015		2014	
	bedrag	%	bedrag	%
Eigen vermogen	863	16,11	1.057	21,00
Vreemd vermogen	4.493	83,89	3.978	79,00
Totaal vermogen	5.356	100,00	5.035	100,00

De directie adviseert om niet meer dan tot het benodigde weerstandsvermogen te onttrekken aan de algemene reserve, zodat de ratio niet slechter wordt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals terreinen en gebouwen. We gaan hier in op de omvang van de te beheren onderdelen, de staat van onderhoud, de verwachte activiteiten in de komende jaren en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Omvang van de te beheren onderdelen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Industrieweg te Uithuizen.
Gebouw, inclusief terrein en opstal Nijverheidsweg te Uithuizen
Gebouw, inclusief terrein en opstal Mernaweg 27a te Wehe-den Hoorn

Gebouwen

In 2013 is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Onderstaand overzicht geeft de benodigde uitgaven weer voor de jaren 2014 t/m 2017.

Onderhoudsplan Ability 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017	Totaal per soort
Kozijnen	40.000	14.000	5.000	27.000	86.000
Schilderwerk	9.700	2.800	4.300	5.500	22.300
Dakbedekking		27.000	92.000	26.000	145.000
Verwarming en verlichting, electra	1.000	8.000	4.000	10.000	23.000
Vloeren	12.500				12.500
Hekwerk dak en hemelwaterafvoer			1.500		1.500
Wanden					-
Hang- en sluitwerk	500	500	4.500		5.500
Metsel- en voegwerk	2.000	500	500	-	3.000
Divers	3.300	4.200	2.200	1.500	11.200
Totaal per jaar	69.000	57.000	114.000	70.000	310.000

Wanneer de bovengenoemde uitgaven worden verdeeld over de jaren 2014-2017 betekent dit een kostenpost van gemiddeld € 80.000,- per jaar.

De meeste posten(circa 50%) uit het onderhoudsplan kunnen we activeren en dus spreiden over meerdere jaren waardoor de lasten ook aanzienlijk lager zullen zijn in de exploitatie de komende jaren. In de realisatie van 2015 zijn de meeste posten in de exploitatie verwerkt als onderhoudskosten (circa € 50.000). We proberen zoveel mogelijk de werkzaamheden zelf uit te voeren waardoor we kosten kunnen drukken.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Een goede bedrijfsvoering is belangrijk voor het leveren van de producten en diensten van onze organisatie. In het onderdeel bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de bedrijfsvoering en de ontwikkelingen daarvan.

Bedrijfsvoering is het geheel van activiteiten dat wordt uitgevoerd om ervoor te zorgen dat:

- het voor iedereen duidelijk is wat in een bepaalde periode gedaan moet worden (begroten);
- iedereen tijdens de uitvoering geïnformeerd is over de kwaliteit en voortgang (monitoren);
- na afloop duidelijk is welke resultaten behaald zijn (verantwoorden);
- bepaald wordt welke aanpassingen nodig zijn voor een volgende periode (evalueren en bijstellen).

Organisatiestructuur

Ability heeft in de huidige structuur vijf sectoren: Techniek, Assemblage, Groen, Trajecten en Middelen en Diensten. Ze worden aangestuurd door een manager. In het organogram worden de verschillende afdelingen onder een sector weergegeven.

De afdeling commerciële zaken richt zich in eerste instantie op industriële activiteiten en dienstverlening. Deze afdeling valt rechtstreeks onder de algemeen directeur evenals de coördinator voor kwaliteit, arbo en milieu en het directiesecretariaat.

Binnen de sector trajecten zijn de activiteiten personeel & organisatie en reïntegratie trajecten ondergebracht.

Tot slot valt de centrale stafdienst middelen onder verantwoordelijkheid van de financiële directeur/controller. Onder deze dienst fungeren de financiële administratie, bedrijfsadministratie, automatisering, receptie en de facilitaire afdeling.

De sectormanagers en de financieel directeur/controller leggen verantwoording af aan de algemeen directeur. Op zijn beurt legt de algemeen directeur verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur (4 leden) en het Algemeen Bestuur (12 leden).

Beide besturen bestaan uit leden van de gemeenteraad en leden van het college van Burgemeester en Wethouders van de aangesloten gemeenten.

Administratieve organisatie en interne controle

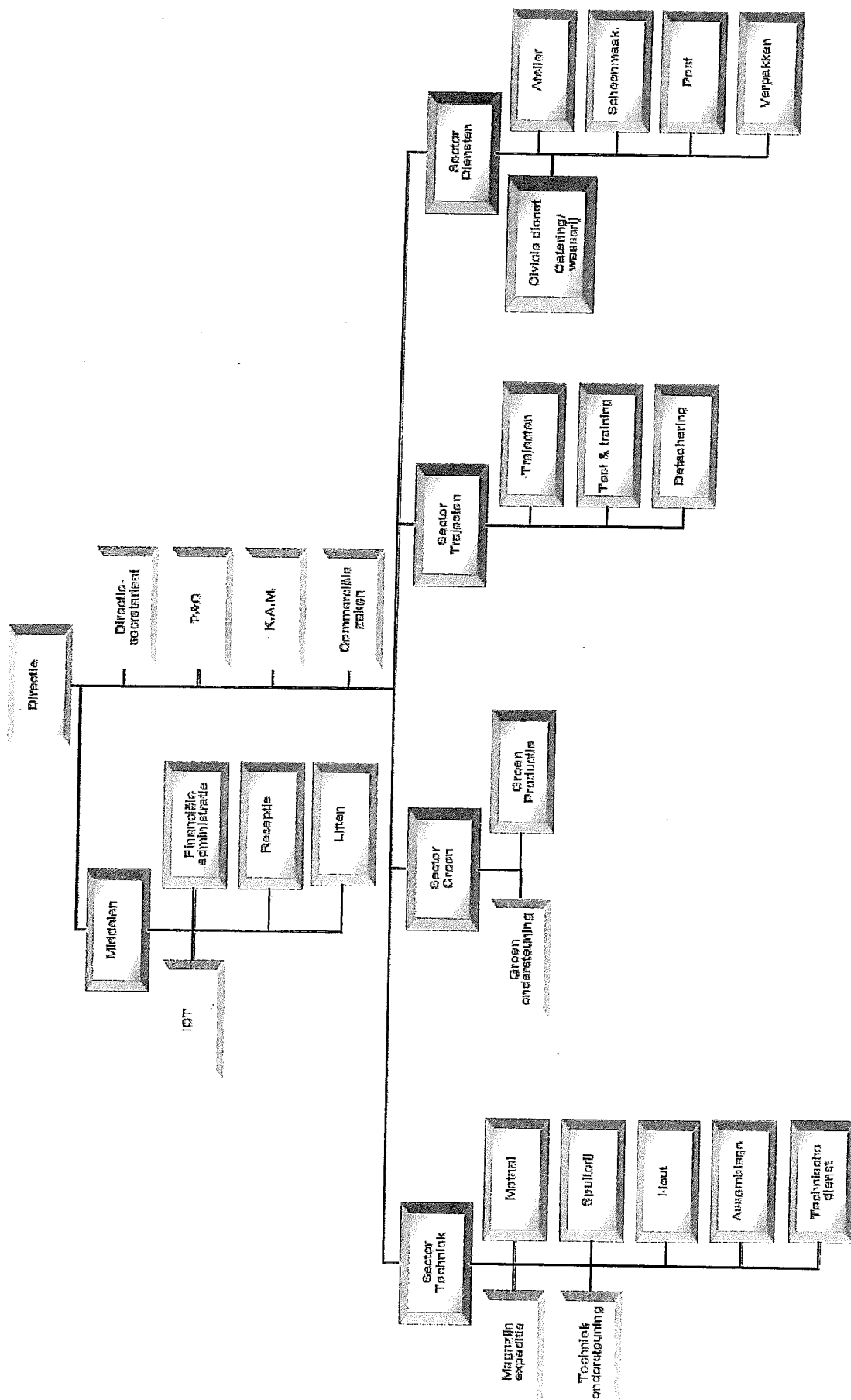
Het Algemeen Bestuur heeft twee verordeningen en één statuut vastgesteld met daarin genoemde punten van aandacht voor de administratieve organisatie en interne controle:

- Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening ex artikel 213 Gemeente
- Treasurystatuut.

In de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt de administratie aangeduid, de inrichting van de administratie, het verstrekken van managementinformatie, het vaststellen van de begroting en de verantwoording in de jaarstukken. Tevens worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen en organen belicht die belast zijn met de uitvoering en het toezicht.

De controleverordening ex artikel 213 Gemeente bepaalt door wie, hoe en waarop de accountantscontrole dient te worden uitgevoerd. Daarnaast wordt aangegeven aan wie er gerapporteerd moet worden.

In het treasurystatuut worden voorschriften gegeven met betrekking tot het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Financiering

Treasury-paragraaf

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2001 geldt de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Bovenstaande wet betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Als gevolg van de nieuwe wet heeft Ability een treasurystatuut opgesteld en in de begroting en jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen en de overzichten toegestuurd aan Gedeputeerde Staten, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

Het risicoprofiel voor Ability is laag, doordat de rentepercentages van de langlopende leningen voor langere tijd vast liggen en geen gebruik wordt gemaakt van derivaten en de rente vrij stabiel is. Het positieve saldo op de ene bank versus het negatief saldo op de andere bank wordt veroorzaakt door grote recente ontvangsten tijdens de bedrijfssluiting eind december en is van tijdelijke aard.

Kasgeldlimiet

Voor de gemeenten geldt een kasgeldlimiet van 8,2% van de totale begrote bedrijfslasten bij aanvang van het jaar met een minimum van € 300.000. Dit bedrag en percentage zijn vastgesteld in de uitvoeringsregeling decentrale overheden. De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de netto vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal. Op de volgende pagina wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet Fido. Voor 2015 heeft Ability een kasgeldlimiet van € 1.447.000.

Schatkistbankieren

Vanaf december 2013 is Schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. De regeling verplicht overheden om overtollige liquide middelen naar de schatkist af te storten. Bij een saldo boven de € 250.000 gemiddeld over half december en daarna per kwartaal moet naar een speciaal hiervoor geopende rekening bij de BNG afgeroomd worden en is een rekening courant overeenkomst van kracht geworden. Voor 2015 was dit niet van toepassing.

Renterisiconorm

Dit overzicht brengt het renterisico voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm. De renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het komende jaar.

Financieringsoverzicht

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Kasgeldlimiet

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)			
	1e kw. 2015	2e kw. 2015	3e kw. 2015	4e kw. 2015
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	17.646	17.646	17.646	17.646
Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in een bedrag	1.447	1.447	1.447	1.447
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar				
Schuld in rekening courant	894	771	893	1.041
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	894	771	893	1.041
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	3	4	9	4
Tegoeden in rekening-courant	4	312	829	837
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	7	316	838	841
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	887	455	55	200
Toegestane kasgeldlimiet	1.447	1.447	1.447	1.447
Ruimte(+) c.q. overschrijding(-)	560	992	1.392	1.247

Renterisiconorm en renterisico's

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)			
	2015	2016	2017	2018
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	187	153	153	153
3. Renterisico (1+2)	187	153	153	153
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	3.529	3.529	3.529	3.529
5a. Ruimte onder renterisiconorm	3.342	3.376	3.376	3.376
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening				
4a. Begrotingstotaal jaar	17.646			
4b. Percentage regeling	20,00%			
Renterisiconorm *	3.529			

* Renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het verslagjaar.

Financieringsoverzicht

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)	
	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.616	4,60%
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	187	
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassing (oud percentage)		
Renteaanpassing (nieuw percentage)		
Stand per 31 december	1.429	4,60%

Verbonden partijen

Ability (Gemeenschappelijke Regeling) is 100% aandeelhouder van Ability Reïntegratie B.V., gevestigd te Uithuizen. De B.V. is bedoeld als instrument op het gebied van reïntegratie-activiteiten in brede zin om de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling te ondersteunen.

Het BBV verbiedt Ability om haar 100% dochter Ability Reïntegratie B.V. te consolideren met de andere activiteiten van Ability. Om toch een goed inzicht te verkrijgen en om eventuele risico's te onderkennen hebben wij besloten om inzage te geven in de ontwikkelingen van Ability Reïntegratie B.V. door de balans en resultatenrekening als bijlage te verstrekken in de jaarrekening van Ability.

JAAARREKENING 2015

Balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	2.155	2.255
	2.155	2.255
Vlottende activa		
Vorraden	694	833
Onderhanden projecten	162	140
	856	973
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vordering op openbare lichamen	290	226
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	2	28
Overige vorderingen	1.023	1.007
	1.315	1.261
Liquide middelen	841	270
Overlopende activa	188	276
Totaal activa	5.356	5.035

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	559	314
Gerealiseerde resultaat	-186	245
Bestemmingsreserves	489	498
	863	1.057
Vaste schulden met rentetypische looptijd langer dan één jaar		
Onderhandse leningen - binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.429	1.616
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Bank- en giroaldi	1.041	772
Rekening-courant verhouding met Ability Reïntegratie BV	42	31
Overige schulden	1.241	1.206
	2.324	2.009
Overlopende passiva	740	353
Totaal passiva	5.356	5.035

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2015		Begroting 2015		Boekjaar 2014	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet*		7.293		7.069		8.372
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere directe kosten	2.359		2.009		3.106	
Toegevoegde waarde		4.934		5.060		5.266
Overige bedrijfsopbrengsten		223		136		416
Bedrijfsopbrengsten		5.157		5.196		5.682
Loonkosten WSW	11.123		11.371		11.310	
Loonkosten nieuwe doelgroep	0		167		0	
Salariskosten ambtenaren	1.093		1.098		1.078	
Inhuren personeel	1.028		961		904	
Afschrijvingen	367		401		394	
Overige bedrijfskosten	1.620		1.543		1.788	
Som der bedrijfslasten		15.231		15.541		15.474
Bedrijfsresultaat		-10.074		-10.345		-9.792
Rijksvergoeding via gemeenten		9.719		10.095		9.883
Gemeentelijke bijdragen**		243		243		243
		9.962		10.338		10.126
Saldo van financiële baten en lasten	83		96		89	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-195		-103		245
Resultaat Ability Reintegratie B.V. ***		0		-94		0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-195		-197		245
Toevoegingen aan reserves	0		0		0	
Onttrekkingen aan reserves		9		0		0
Onvoorzien kosten	0		75		0	
Gerealiseerde resultaat **		-186		-272		245
Totaal der baten/lasten	17.673	17.478	17.646	17.450	18.669	18.914

* excl. omzet uit reïntegratieactiviteiten (zie bijlage 6)

** voor totale bijdrage per gemeente (zie bijlage 4)

*** voor de realisatie is het resultaat verwerkt bij overige bedrijfskosten

Kasstroomoverzicht over 2015

(volgens de indirecte methode)

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-195	245
Aanpassingen voor		
Afschrijvingen	367	394
Mutatie vottende activa	117	14
Mutatie uitzettingen	-54	-137
Mutatie overlopende activa	88	-99
Mutatie kortlopende schulden	46	408
Mutatie overlopende passiva	387	-355
	951	144
	756	389
Kasstroom investeringsactiviteiten		
Investeringsen	-283	-229
Desinvesteringen	16	2
Financiële vaste activa	0	0
	-267	-227
Kasstroom financieringsactiviteiten		
Aangetrokken geldleningen	0	0
Aflossing leningen	-187	-187
Onttrekking reserve	0	0
	-187	-187
Mutatie geldmiddelen	302	-25

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording van provincies en gemeenten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige (technische) gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t
Voorzieningen aan terreinen	20
Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25
Technische installaties in gebouwen	10-20
Productiemachines, apparaten en installaties, kantoorinventaris	5-10
Nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen	5-10
Vervoermiddelen	5
Automatisering	3

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de post netto-omzet. De projectkosten zijn verwerkt in de kostprijs van de omzet

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

Staat van baten en lasten

Algemene opmerking

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten kent geen verplichting om in de staat van baten en lasten categorieën te vermelden voor de rubricering van baten en lasten. Ability heeft dan ook haar eigen model gekozen om zo goed mogelijk inzicht te bieden aan de lezers. In het model zijn drie kolommen in het overzicht opgenomen.

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en kosten van derden en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen en werkelijk verbruik. Resultaten op deze post worden in het jaar verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit verhuur van onroerend goed, dienstverlening aan derden, prijsverschillen, kantineopbrengsten en overige opbrengsten.

Rijksvergoeding

Dit betreft de subsidie van het Rijk zoals bedoeld in de artikelen 8 tot en met 10 van de Wet sociale werkvoorziening. De gelden lopen via de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat. Het betreft onder andere de vaste gemeentelijke bijdrage per deelnemende gemeente en buitengemeenten. Daarnaast dient een eventueel exploitatietekort door de gemeenten naar evenredigheid te worden gedekt.

Bedrijfslasten

Lonen en salarissen WSW en ambtelijk

Hierop worden de loon- en salariskosten van de WSW-medewerkers respectievelijk de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Overige kosten WSW en ambtelijk

Hierop worden onder andere de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel. Onder andere reis- en verblijfskosten, vervoerskosten, bedrijfsgeneeskundige kosten, studiekosten, begeleid werken, kwaliteitszorg, arbo- en OR kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Ability werkzaam is, op basis van detachering, uitzending en seizoenskrachten.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de kosten van onderhoud, huur- en leasekosten, energieverbruik, belastingen en verzekeringen, indirecte productiekosten, verkoopkosten, kantoorkosten, advieskosten en overige bedrijfslasten. De overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan in hoofdzaak uit het saldo van financiële baten en lasten en het resultaat uit deelnemingen. De rentebaten betreffen onder meer de opbrengsten uit deposito's en andere uitzettingen. De rentelasten bestaan uit de rentelast van de vaste schulden en de rekening-courantrente bij debetsaldi.

Toelichting op de balans

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Materiële vaste activa	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Boekwaarde per 31 december *		
Grond	439	439
Voorziening terreinen	24	42
Gebouwen	852	928
Installaties	184	155
Machines	392	433
Computers	47	20
Inventarissen	61	111
Vervoermiddelen	157	128
	<u>2.155</u>	<u>2.255</u>

* zie bijlage 1.

Materiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2014	reclassi- ficatie	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	boekwaarde 31-12-2015
Grond	439	0	0	0	0	439
Voorziening terreinen	42	-1	0	0	17	24
Gebouwen	928	-5	0	6	65	852
Installaties	155	0	57	1	27	184
Machines	433	-32	133	4	138	392
Computers	20	55	19	2	45	47
Inventarissen	111	-28	19	2	39	61
Vervoermiddelen	128	11	55	1	36	157
	<u>2.255</u>	<u>0</u>	<u>283</u>	<u>16</u>	<u>367</u>	<u>2.155</u>

Vorraden	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Vorraden grond-/hulpstoffen*	353	434
Halfabricaten	8	50
Onderhanden werk	0	0
Gereed product*	<u>333</u>	<u>349</u>
Totaal	<u>694</u>	<u>833</u>

* De waardering van de voorraden is voor een bedrag van € 79.000 verlaagd in verband met incurantheid.

Onderhanden projecten	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Onderhanden projecten	219	146
Verliesvoorziening OHP	-57	0
Reeds gedeclareerde termijnen	<u>-141</u>	<u>-6</u>
Totaal	<u>21</u>	<u>140</u>

Omloopsnelheid in dagen	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Grond- en hulpstoffen	55	51
Gereed product	51	41

(Bedragen x € 1.000,-)

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Deelnemende gemeenten	213	180
Overige vorderingen op openbare lichamen	77	46
<i>Vordering op openbare lichamen</i>	290	226
RC met RIB BV, T.T.C.	2	28
<i>Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen</i>	2	28
Handelsdebiteuren	1.035	1.009
Voorziening dubieuze debiteuren	-48	-66
Dubieuze handelsdebiteuren	0	4
Voorschotten personeel	19	26
Overige	16	34
<i>Overige vorderingen</i>	1.023	1.007
Totaal	1.315	1.261

Liquide middelen	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Kasgelden	4	3
Bank	837	267
Totaal	841	270

Ten aanzien van liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen.

Ability heeft een kredietfaciliteit bij de Rabobank tot een maximum van € 1 miljoen
 Als nadere voorwaarde is gesteld dat Ability jegens de bank instaat voor de nakoming van de overeengekomen negative pledge en de pari passu.

Overlopende activa	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Vooruitbetaald	32	8
Te ontvangen baten/bedragen	156	268
	188	276

Toelichting op de balans

Passiva

(Bedragen x € 1.000,-)

Eigen vermogen	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	314	314
Resultaat bestemming	245	0
	245	0
Saldo per 31 december	559	314
Bestemmingsreserve personeel		
Saldo per 1 januari	24	24
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	24	24
Bestemmingsreserve herstructurering		
Saldo per 1 januari	424	424
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	75	0
	-75	0
Saldo per 31 december	349	424
Bestemmingsreserve ICT		
Saldo per 1 januari	50	50
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	50	50
Bestemmingsreserve transitie		
Saldo per 1 januari	0	0
Toevoegingen bestemd resultaat	75	0
Onttrekkingen	9	0
	66	0
Saldo per 31 december	66	0

Bestemmingsreserve personeel :

Een deel van de voordelige resultaten is in het verleden bestemd voor bijzondere uitgaven met betrekking tot personeel.

Bestemmingsreserve herstructurering :

In 2012 is een bestemmingsreserve gevormd voor financiering van herstructureringskosten bij de invoering van de Participatiewet.

Er zijn plannen opgesteld om Ability beter toekomstbestendig te maken.

De financiering van de hiervoor benodigde investeringen kan geheel of gedeeltelijk worden afgedekt door deze reserve.

Bestemmingsreserve ICT :

In 2013 is een bestemmingsreserve gevormd voor de verbetering van de automatiseringssystemen van Ability.

Bestemmingsreserve transitie :

In 2015 is een bestemmingsreserve getroffen voor transitiekosten. Het bestuur heeft de directie mandaat gegeven tot 75K met informatieplicht per kwartaal.

(Bedragen x € 1.000,-)

Vaste schulden met een rente-typische looptijd langer dan één jaar	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Onderhandse leningen*		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen :		
Saldo per 1 januari	1.616	1.803
Aangetrokken	0	0
Aflossingsverplichting	187	187
	-187	-187
Saldo per 31 december	1.429	1.616

* Zie voor een nadere specificatie bijlage 2.

In 2015 is € 83.000 als rentelast verantwoord (2014: € 89.000).

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Bank- en girosaldi	1.041	772
RC met Ability Reïntegratie BV	42	31
Crediteuren	445	494
Aflossingsverplichting	187	187
Belastingen	555	485
Te ontvangen facturen	41	23
Sociale premies, IZA en pensioenpremies	13	17
Overige schulden	1.241	1.206
	2.324	2.009

Overlopende passiva	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Rentelasten	33	34
Accountantskosten	20	27
Te betalen netto loon	14	1
Overige overlopende passiva *	673	292
Saldo per 31 december	740	353

* Specificatie :

vooruit ontvangen bedragen	8	15
vooruit gefactureerde bedragen	72	0
reeds gedeclareerde termijnen	141	0
te betalen subsidie	125	205
verrekening begroot verlies	272	0
boete arbeidsinspectie **	15	0
overig	40	72
	673	292

** inschatting nog te betalen boete arbeidsinspectie

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Ability heeft per 31 december 2015 leaseverplichtingen van € 350.387, een verplichting vakantiegeld van € 387.813 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 722.663. De GR en de B.V. vormen een fiscale eenheid voor de BTW met ingang van 1 juli 2012.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

Toegevoegde waarde*	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Industrie			
Bedrijfsopbrengsten	2.770	2.800	3.210
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	1.364	1.365	1.582
Toegevoegde waarde	1.405	1.435	1.628
Groenvoorziening			
Bedrijfsopbrengsten	2.533	2.219	2.489
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	309	44	286
Toegevoegde waarde	2.224	2.175	2.202
Diensten			
Bedrijfsopbrengsten	1.309	1.290	1.975
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	590	510	1.111
Toegevoegde waarde	719	780	864
Trajecten			
Bedrijfsopbrengsten**	681	760	698
Algemene kosten en andere externe kosten	96	90	127
Toegevoegde waarde	585	670	571
Toegevoegde waarde	4.934	5.060	5.266
Totaal productieve uren	383.947		387.838
Gemiddeld toegevoegde waarde per uur	12,85		13,58

* Nieuwe indeling van activiteiten binnen de sectoren zorgt voor een verschuiving van de vergelijkende cijfers

** Omzet uit reïntegratieactiviteiten(trajecten) is verwerkt bij Ability Reïntegratie B.V. (zie bijlage 6).

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfsopbrengsten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Huuropbrengsten	59	55	49
Dienstverlening t.b.v. derden	0	0	0
Herwaardering	-13	0	-38
Prijsverschillen	-10	0	57
Doorber. orderkosten	0	0	0
Kantineopbrengsten	29	30	32
Verkoop oude materialen	15	13	13
Opbrengst vrachtkosten	20	19	22
Ontvangen dividend	0	0	0
Overige opbrengsten*	123	20	281
Totaal	<u>223</u>	<u>136</u>	<u>416</u>

* Betreft afwikkeling subsidie (29k), aansluitverschillen (56k), vrijval voorziening dubieuze debiteuren (12k) & vrijval verzekeringsreservering (15k) en overige (11k).

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten WSW-medewerkers

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten WSW-werknemers	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Lonen WSW-werknemers			
Lonen	8.417	8.679	8.630
Sociale lasten	1.511	1.318	1.507
Pensioenpremies	869	897	882
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	-75	-60	-92
Totaal	10.721	10.834	10.926
Bezetting WSW in fte	364,0	376,1	376,0
Bezetting WSW in se	381,9	385,7	386,1
Loonkosten per WSW se	28.072	28.091	28.296
Loonkosten als % van de brutolonen	127,4	124,8	126,6
Ziekteverzuim %	10,5	12,0	12,7
Overige kosten WSW-werknemers			
Vervoerskosten WSW	233	230	225
Vergoeding reis- en verblijfskosten	8	8	13
Bedrijfs geneeskundige zorg	48	78	57
Studiekosten	35	70	45
Begeleid werken*	0	90	0
Arbo	4	14	3
WSW-cliëntenraad	6	7	7
Overige**	68	40	33
Totaal	402	537	383
Loonkosten WSW-werknemers	11.123	11.371	11.310
Overige kosten WSW-werknemers per se	1.050	1.391	993

* Kosten BW (96K) zijn verwerkt in de staat van baten en lasten (kostprijs Trajecten).

** De post "overige" bestaat o.a. uit bijdrage personeelsvereniging, OR kosten, stagevergoedingen en kosten diagnostisch systeem t.b.v alle doelgroepen

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten nieuwe doelgroep*

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten nieuwe doelgroep	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Lonen nieuwe doelgroep			
Lonen	0	129	0
Sociale lasten	0	20	0
Pensioenpremies	0	7	0
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	0	0	0
Totaal	0	156	0
Bezetting nieuwe doelgroep in fte**	0,0	6,5	0,0
Loonkosten nieuwe doelgroep per fte	0,0	24,0	0,0
Loonkosten als % van de brutolonen	0,0	121,1	0,0
Ziekteverzuim %	0,0	5,0	0,0
Overige kosten nieuwe doelgroep			
Vervoerskosten nieuwe doelgroep	0	5	0
Vergoeding reis- en verblijfskosten	0	0	0
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	1	0
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	0	5	0
Begeleid werken	0	0	0
Arbo	0	0	0
Cliëntenraad	0	0	0
Overige*	0	1	0
Totaal	0	12	0
Loonkosten nieuwe doelgroep	0	167	0
Overige kosten nieuwe doelgroepen per fte	0	1.775	0

* betreft hier de loonkosten van nieuwe doelgroep uit de Participatiewet

** de daling van het aantal sw-medewerkers (6,5 fte) wordt ingevuld met mensen uit de nieuwe doelgroep de loonkosten van deze doelgroep wordt voor 50% gesubsidieerd

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten ambtenaren

(Bedragen x € 1.000,-)

Salariskosten ambtenaren	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Salarissen ambtelijke werknemers	956	948	939
Lonen	117	106	110
Sociale lasten	103	120	113
Pensioenpremies	0	0	0
Afdrachtkorting	26	10	37
FPU plus	-136	-120	-142
Doorbelaste loonkosten	<u>1.067</u>	<u>1.064</u>	<u>1.058</u>
Totaal			
Aantal ambtenaren in fte	16,2	16,5	16,5
Salariskosten per formatieplaats	74.079	71.897	72.835
Salariskosten per WSW-se	2.793	2.759	2.739
Verhouding ambtelijk/WSW	4,27%	4,20%	4,20%
Overige kosten ambtenaren	2	5	3
Vergoeding reis- en verblijfskosten	10	10	10
Woon- werkverkeer	0	3	4
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	10	2
Studiekosten	15	7	1
Overige *	<u>26</u>	<u>35</u>	<u>20</u>
Totaal			
Salariskosten ambtelijke werknemers	<u>1.093</u>	<u>1.098</u>	<u>1.078</u>
Overige kosten per formatieplaats	1.627	2.095	1.214
Inhuren personeel **	<u>1.028</u>	<u>961</u>	<u>904</u>

* Onder overige kosten zijn o.a. begrepen personeelsvereniging en jubileumgratificaties

** Specificatie:

Doorbel. uit Ability Reïntegratie BV
Stichting Werk op Maat
Inhuur derden
Uitzendkrachten
Kwaliteitszorg/vertrouwenspersoon

fte	€	fte	€	fte	€
15,80	913	13,47	783	14,50	805
1,00	35	1,00	39	1,00	35
	0		0		0
	77		135		61
	3		5		3
16,80	1.028	14,47	962	15,50	904

Afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Afschrijvingen	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Voorziening aan terreinen	17	18	18
Gebouwen	65	88	79
Installaties	27	23	23
Machines	138	161	143
Computers	45	44	55
Inventarissen	39	38	43
Vervoermiddelen	36	29	32
Totaal	367	401	394

Overige bedrijfskosten

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Huur- en leasekosten	138	155	169
Onderhoudskosten	338	358	395
Energie	321	331	328
Verzekeringen en belastingen	110	100	128
Indirecte productiekosten	152	149	173
Verkoopkosten	-1	9	3
Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren	0	0	0
Dotatie aan voorziening incurante voorraad	0	0	10
Diverse overige bedrijfslasten	562	442	583
Totaal overige bedrijfskosten	1.620	1.543	1.788

In de post onderhoudskosten zijn begrepen de kosten aan terreinen, gebouwen, installaties en machines, inventarissen, computers en vervoermiddelen, alsmede de kosten van afvoer (chemische) afvalstoffen en schoonmaakkosten.

Specificatie Huur- en leasekosten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Huurkosten	23	10	16
Leasekosten	115	145	154
Totaal	138	155	169

Huur- en leasekosten betreft de huur van gebouwen en overige bedrijfsmiddelen, alsmede leasekosten van voertuigen.

Specificatie Onderhoudskosten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Terreinen	2	3	1
Gebouwen	12	15	12
Installaties	35	30	29
Machines	179	175	220
Inventaris	9	25	20
Vervoermiddelen	35	25	37
Schoonmaakkosten	36	40	34
Afvalstoffen	31	45	42
Totaal	338	358	395

(Bedragen x € 1.000,-)

Specificatie energieverbruik *	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Elektriciteit	71	74	75
Gas	96	107	94
Brandstof	154	150	159
Totaal	321	331	328

* Brandstof voor vervoermiddelen is opgenomen in de post energieverbruik.

Specificatie belastingen en verzekeringen	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Belastingen	38	28	43
Verzekeringen	72	72	85
Totaal	110	100	128

Specificatie indirecte productiekosten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Gereedschappen	45	42	64
Stempels/mallen	13	12	15
Lasbenodigdheden	15	24	24
Grijpstoffen	78	68	68
Hulpstoffen	1	3	2
Totaal	152	149	173

Specificatie diverse overige bedrijfslasten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Automatiseringskosten	72	55	59
Kantoorkosten	42	77	57
Contributies/abonnementen	26	28	29
Accountants- en advieskosten	55	69	67
Salarisadministratie	30	29	31
Bestuurskosten	1	0	5
Werkkleding	51	54	60
Magazijn- en expeditiekosten *	22	28	23
Afboeking oninbare vorderingen	0	0	13
Voorraadverschillen	-2	0	0
Afschrijvingen grond-/hulpstoffen	0	0	10
Boekwinst desinvesteringen	0	0	0
Kantinekosten	40	40	53
Overige **	99	62	111
Onvoorzien	0	0	0
Resultaat Ability Reïntegratie B.V.	125	0	64
Totaal	562	442	583

* Vrachtkosten worden doorberekend aan de afnemers en zijn vermeld bij overige opbrengsten.

** Voorziening incurante voorraden (48k), boete arbeidsinspectie (15K) zie aanvullende toelichting overlopende passiva pag. 38, kerstpakketten (18k) en overige (9k).

Rijksvergoeding WSW via gemeenten

(Bedragen x € 1.000,-)

Rijksvergoeding WSW	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Omvang rijksvergoeding WSW *			
Vergoeding WSW	9.945	10.016	10.088
Vergoeding P-wet	0	144	0
Correctie begeleid werken **	-226	-65	-205
Gecorrigeerde vergoeding	9.719	10.095	9.883
Subsidieresultaat WSW in € ***	-776	-818	-839
Subsidieresultaat P-wet in € ***	0	-11	0
Verhouding loonkosten WSW in %	108	108	108
Verhouding loonkosten P-wet in %	0	108	0
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	381,90	385,68	386,14
Rijksvergoeding per se	26.003	26.344	26.125

- * De basis voor de rijksvergoeding over het jaar 2015 zijn de gegevens van het gemeenteloket
- ** Het verschil tussen subsidie en uitbetaalde loonkostensubsidie is als bate gepresenteerd onder bedrijfsopbrengsten bij Trajecten. Aantal BW'ers is 8,65 se's.
- *** Subsidieresultaat = loonkosten minus rijksvergoeding

Gemeentelijke bijdrage	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Omvang gemeentelijke bijdrage	243	243	243
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	381,90	385,68	386,14
Gemeentelijke bijdrage per se	636	630	629

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	11.870	13,17	31.997
Eemsmond	48.663	53,98	131.177
De Marne	14.050	15,59	37.874
Winsum	15.563	17,26	41.952
Totaal	90.146	100,00	243.000

Vervolg rijksvergoeding WSW via gemeenten

Taakstelling	Bedum	Eemsmond	De Marne	Winsum	Buiten- gemeenten	TOTAAL
Som van de taakstelling van deelnemende gemeenten*	60,79	208,54	70,70	77,99		418,02
Realisatie	58,11	206,73	66,86	75,66		407,36
Overrealisatie						
Onderrealisatie	-2,68	-1,81	-3,84	-2,33		-10,66
Subsidiabel	60,79	208,54	70,70	77,99		418,02
Bij: Realisatie niet aan- gesloten gemeenten					11,50	11,50
Af: Realisatie "eigen" gemeenten buiten Ability	11,31	9,14	4,00	12,55		37,00
Totaal subsidiabel	49,48	199,40	66,70	65,44	11,50	392,52

Specificatie Af & Bij :						
Af :						
Alescon	0,49			0,50		
Fivelingo	0,80	0,89		1,00		
Iederz	9,13	7,25	4,00	11,05		
Novatec	0,89	1,00				
	11,31	9,14	4,00	12,55		
Bij :						
Fivelingo					8,50	
Iederz					2,00	
Novatec					1,00	
					11,50	

* Conform definitieve subsidiebrief van Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Definitieve subsidievaststelling per standardeenheid (se) voor 2015 : € 26.003

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

(Bedragen x € 1.000,-)

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Financiële baten	0	0	0
Financiële lasten	83	96	89
Totaal	83	96	89

Verschillenanalyse Ability (GR)

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-15 en in het overzicht baten en lasten over 2015 ten opzichte van de begroting 2015 of de jaarrekening 2014.

Balans

Debiteuren en overige vorderingen

De debiteuren zijn bijna gelijk aan 2014.

Overlopende activa

De overlopende activa is eind 2015 lager dan eind 2014. Dit wordt veroorzaakt door lagere te ontvangen bedragen van de deelnemende gemeenten en te verrekenen subsidie.

Liquide middelen

Gestegen door ontvangsten eind december op de Rabo bank, waar tegenover een schuld bij de BNG staat.

Bank giro

Bank giro stijgt doordat de rekening-courant positie bij de BNG is gestegen, dit vanwege het lagere rente tarief.

Overlopende passiva

De overlopende passiva is gestegen door o.a. vooruit gefactureerde bedragen/reeds gedeclareerde termijnen en verrekening van begroot verlies huidige jaar.

Staat van baten en lasten

Resultaat

Het resultaat over 2015 is ten opzichte van de begroting van 2015 verbeterd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan begroot als gevolg van latere investeringen op machines dan begroot.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn boven begroting door hoger verlies in Ability Reïngratie B.V.

Rijksvergoeding

De ontvangen subsidie is aangepast aan de laatste lump-sum bedragen van de rijksoverheid. Er vindt geen verrekening meer plaats van onderrealisatie.

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa*

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	I N D I C A T O R E N				
SZW	G1B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2015			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren		
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)							
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)							
		Het openbaar lichaam verantwoordt							
		1	Appingedam (0003)			1,00	-		
		2	Bedum (0005)			46,80	0,72		
		3	De Marne (1663)			62,86	3,49		
		4	Eemsmond (1651)			197,59	1,60		
		5	Groningen (0014)			2,00	1,00		
		6	Loppersum (0024)			6,21	-		
	7	Ten Boer (0009)			1,29	0,84			
	8	Winsum (0053)			63,11	1,00			
	9	Zuidhorn (56)			1,00	-			
		Totaal				381,86	8,66		

* SiSa is per 1 januari 2015 vervallen desondanks hebben wij de accountant opdracht gegeven om een rapportage te verzorgen over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2015 vallen onder de voormalige SiSa.

Vermelding bezoldiging toptfunctionarissen en gewezen toptfunctionarissen 2015.

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	ingangsdatum	dienstverband einddatum	omvang in FTE	Beloning	Belastbare vast en variabele onkostenvergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
<u>Functie</u>									
Algemeen directeur	N	A.V. van Geffen	1-1-2010		1,00	120.405	2.400	17.383	0
		jaar 2014				118.697	2.400	20.286	0
Vermelding alle bestuurders	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	ingangsdatum	einddatum	omvang in FTE	Beloning	Belastbare vast en variabele onkostenvergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
<u>Functie</u>									
Voorzitter	J	T. Berends	26-6-2014			0	0	0	0
Plaatsvervangend voorzitter									
Secretaris	N	J.W. v.d. Kolk	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	M.A. de Visser	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	H. v.d. Heide	26-6-2014	15-10-2015		0	0	0	0
Lid	N	T.M. de Vries	15-10-2015			0	0	0	0
Lid	N	J.M. van Gils	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	E. Dijkhuis	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	L. Groenewoud	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	J.W. Nanninga	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	L.T. Bandsma	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	M.M.H. Verschuren	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	R. van Bruggen	26-6-2014			0	0	0	0
Lid	N	K.W. Hoekzema	26-6-2014			0	0	0	0

ook in 2014 hebben de bestuurders geen beloning ontvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat van vaste activa en afschrijvingen

Omschrijving	Oorspr. aan- schafwaarde per 01-01-15	Investerings 2015	Des- investerings 2015	Oorspr. aanschaf- waarde per 31-12-15 (kol. 1+2-3)	Totaal van afschr. per 01-01-15	Afschr. 2015	Terugboeking afschrijvingen wegens des- investerings 2015	Totaal afschr. per 31-12-15 (kol.5+6-7)	Boekwaarde per 01-01-15 (kol. 1-5)	Boekwaarde per 31-12-15 (kol. 4-8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grond	439			439					439	439
Voorziening terreinen	359			359	318	17		335	42	24
Gebouwen	3.908			3.902	2.986	65		3.051	928	852
Installaties	758	57		814	609	27		630	155	184
Machines	3.232	133		3.361	2.872	138	40	2.970	433	392
Computers	773	19		790	698	45		743	20	47
Inventarissen	1.054	19		1.071	982	39	11	1.010	111	61
Vervoermiddelen	410	55		464	278	36	7	307	128	157
Totaal	10.933	283	16	11.200	8.742	367	64	9.046	2.255	2.155

Bijlage 2: Staat van leningen O/G 2015

Verstrekker	Rente perc.	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Restant lening 01-01-15	In het jaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Restant van leningen	Aflossingsverplichting 2016
Bank Ned. Gemeenten	5,280	976.263	2020	390.507		20.619	65.085	325.423	65.085
Bank Ned. Gemeenten	3,720	750.000	2020	300.000		11.160	50.000	250.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,520	1.000.000	2027	650.000		29.380	50.000	600.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,200	550.000	2035	462.000		19.404	22.000	440.000	22.000
Totaal		3.276.263		1.802.507		80.563	187.084	1.615.423	187.085

Bijlage 3 : Overzicht verdeling FTE's

	Boekjaar 2015			Begroting 2015			Boekjaar 2014		
	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal
Directie	2,40		2,40	2,40		2,40	2,40		2,40
Sector Middelen & diensten	1,00	4,82	5,82	1,00	4,91	5,91	1,00	4,61	5,61
Sector Trajecten	3,07	4,06	7,13	3,07	3,77	6,84	3,07	4,78	7,85
Commerciële zaken	1,00		1,00	1,00		1,00	1,00		1,00
Sector Techniek *	4,00	3,67	7,67	4,00	3,00	7,00	4,00	4,31	8,31
Sector Assemblage	2,00	3,89	5,89	2,00	1,89	3,89	2,00	2,58	4,58
Sector Groen *	2,76	4,98	7,74	3,00	3,00	6,00	3,00	3,92	6,92
	<u>16,23</u>	<u>21,41</u>	<u>37,64</u>	<u>16,47</u>	<u>16,57</u>	<u>33,04</u>	<u>16,47</u>	<u>20,20</u>	<u>36,67</u>
Receptie (inhuur Stichting WOM)			1,00			1,00			1,00
Totaal			<u><u>38,64</u></u>			<u><u>34,04</u></u>			<u><u>37,67</u></u>

* Inclusief 3,7 fte van Ability Reintegratie bv werknemers in de productie (Techniek 1,3 fte, Diensten 0,3 fte & Groen 2,1 fte).
De kosten hiervan staan niet bij inhuur personeel maar bij de directe productiekosten.

Bijlage 4: Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen

De door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel houdt in dat de gemeenten naar evenredigheid van het werkelijk aantal mandagen bijdragen in het nadelig saldo. Dit is het aantal mandagen (incl. ADV) dat betrekking heeft op het WSW-personeel afkomstig uit de betreffende gemeente. De procentuele bijdrage van de gemeenten is gebaseerd op het werkelijk aantal mandagen ultimo 2015.

Bijdrage in het verlies (indien van toepassing):*

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	11.870	13,17	24.492
Eemsmond	48.663	53,98	100.407
De Marne	14.050	15,59	28.990
Winsum	15.563	17,26	32.111
Totaal	90.146	100,00	186.000

* niet van toepassing, het bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve.

De totale bijdrage per gemeente (inclusief bijdrage in het verlies) voor het boekjaar 2015 wordt dan als volgt :

Gemeente	"vaste" bijdrage	bijdrage verlies	Totaal
Bedum	31.997	0	31.997
Eemsmond	131.177	0	131.177
De Marne	37.874	0	37.874
Winsum	41.952	0	41.952
Totaal	243.000	0	243.000

Realisatie totale bijdrage per gemeenten (inclusief bijdrage in het verlies) ten opzichte van de begroting 2015 :

Gemeente	Realisatie	Begroting	Vershill
Bedum	31.997	64.015	32.018
Eemsmond	131.177	275.111	143.934
De Marne	37.874	86.263	48.389
Winsum	41.952	89.610	47.658
Totaal	243.000	515.000	272.000

Bijlage 5: Urenverantwoording

	Boekjaar 2015		Boekjaar 2014	
	Uren	%	Uren	%
Aanwezige uren (betaald)*				
Productieve uren	383.947	59,51	387.838	59,16
Indirecte uren	41.539	6,44	38.075	5,81
Improductieve uren	16.701	2,59	11.162	1,70
		68,54		66,67
Subtotaal aanwezige uren	442.187		437.075	
Afwezige uren (betaald)				
Doktersbezoek	4.425	0,69	3.629	0,55
Verlof / Niet gewerkte uren	129.009	20,00	126.283	19,26
Overig betaald verzuim	1.443	0,22	4.530	0,69
		20,91		20,51
Subtotaal afwezige uren	134.877		134.442	
Afwezige uren wegens ziekte				
Ziekte **	67.469	10,46	83.428	12,73
Afwezige uren				
Onbetaald verzuim	619	0,10	631	0,10
	619		631	
Total uren dienstverband	645.152	100,00	655.576	100,00

* Inclusief interne Technische dienst uren

** Ziekteverzuimpercentage wijkt af van het percentage genoemd op pagina 12 door andere definitie bepaling (in- & exclusief overhead).

Bijlage 6:

Ability Reïntegratie B.V.

Balans per 31 december 2015

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Activa		
Vlottende activa	177	50
Liquide middelen	55	61
Overlopende activa	0	0
Totaal activa	<u>232</u>	<u>111</u>

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	18	18
Algemene reserves	0	0
Resultaat lopend boekjaar	0	0
	18	18
Langlopende schulden		
Schuld aan Ability	0	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	0	0
Rekening courant Ability	83	0
Overige schulden	85	63
	168	63
Overlopende passiva	47	30
Totaal passiva	232	111

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Winst- en Verliesrekening

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2015		Begroting 2015		Boekjaar 2014	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet		252		250		284
Directe kosten		0		75		1
Brutomarge		252		175		283
Overige bedrijfsopbrengsten		126		0		50
Bedrijfsopbrengsten		378		175		333
Bedrijfskosten						
Lonen, sociale lasten,						
overige kosten personeel	182		92		178	
Inhuren personeel	119		120		119	
Overige bedrijfskosten	77		57		36	
Som der bedrijfslasten		378		269		333
Bedrijfsresultaat		0		-94		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		0		-94		0
Totaal der baten/lasten	378	378	344	175	334	333

Toelichting algemeen

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen balans

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermede verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. waarin de diensten zijn verricht.

Lonen

Hieronder worden de loonkosten van de medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeld-rechten en eindejaarsuitkering.

Sociale lasten en overige kosten personeel

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening en tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden. Onder overige kosten worden de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel, zoals vervoerskosten, arbo-kosten, bedrijfsgeneeskundige kosten en studiekosten.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa.

Overig bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Ability Reïntegratie B.V. werkzaam is, op basis van detachering of uitzending.

Financiële baten en lasten

Dit betreft rente, berekend op basis van historische kosten.

Belasting

De belasting wordt berekend op basis van het commerciële resultaat, met inachtneming van fiscale faciliteiten.

Continuïteit

Zoals uit de jaarrekening blijkt is het vermogen van de vennootschap positief.

In de financiering van het vermogen wordt voorzien door de aandeelhouder Ability GR.

Omdat het vermogen niet op korte termijn wordt opgeëist is de jaarrekening van de vennootschap opgesteld op continuïteitsbasis.

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Viottende activa		
Debiteuren	166	6
Rekening courant Ability	10	31
Vorderingen	1	13
Totaal	177	50

Passiva

	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal *	18	18
Algemene reserve	0	0
Resultaat lopend boekjaar**	0	0
Totaal	18	18

- * Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 200 aandelen van € 450,- .
Hiervan zijn geplaatst en volgestort 40 aandelen, totale waarde € 18.000,-.
- ** Het resultaat lopend boekjaar is doorbelast aan de GR

(Bedragen x € 1.000,-)

Kortlopende schulden	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Crediteuren	0	0
Rekening courant Ability	83	0
Belastingen	85	63
Sociale premies en pensioenpremies	0	0
Te betalen dividend aan Ability GR	0	0
Totaal	<u>168</u>	<u>63</u>

Overlopende passiva	Boekjaar 2015	Boekjaar 2014
Te ontvangen bedragen	21	2
Vooruitontvangen bedragen	0	2
Test- en Trainingscentrum Uithuizen	26	26
Vooruitontvangen van gemeenten	0	0
Saldo per 31 december	<u>47</u>	<u>30</u>

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2015

(bedragen x € 1000)

Netto-omzet

De omzet heeft betrekking op trajecten uitgevoerd voor voornamelijk de deelnemende gemeenten en UWV. Daarnaast vinden er allerlei trajecten plaats in het kader van het werkleerbedrijf voor andere organisaties.

Kostprijs van de omzet

Ability Reïntegratie B.V. moet voor het plaatsen van deelnemers bij andere partijen begeleidingskosten betalen. Dit is geboekt als directe kosten. Daarnaast zijn de ingehuurde diensten van derden hier verantwoord.

(Bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Brutomarge			
Netto omzet			
Trajecten	252	250	284
Traject- en Reïntegratiebanen	0	0	0
Totale netto omzet	252	250	284
Kostprijs van de omzet			
Trajecten	0	75	1
Trajectbanen	0	0	0
	0	75	1
Brutomarge*	<u>252</u>	<u>175</u>	<u>283</u>

* Specificatie Brutomarge:

Trajecten	252	175	283
Diagnose	0	0	1
	<u>252</u>	<u>175</u>	<u>284</u>

	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Overige bedrijfsopbrengsten			
Overige opbrengsten*	126	0	50
Totaal	<u>126</u>	<u>0</u>	<u>50</u>

* In 2014 is het Test-, Trainings- & Activiteiten Centrum bij Werk op Maat geopend. Daardoor hoeft er bij Ability geen aparte infrastructuur te worden opgebouwd voor een TTC. Voor de toekomst houden we wel rekening met aanpassingen voor Test en trainingen in de reguliere infrastructuur in Uithuizen.

(Bedragen x € 1.000,-)

Lonen, sociale lasten en overige kosten personeel	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Lonen	960	1.137	1.122
Loonkosten trajectbanen inclusief sociale lasten	0	0	0
Sociale lasten en pensioenen eigen personeel	295	289	291
Overige personeelskosten (o.a. woon-werkvergoeding en opleidingskosten)	60	15	61
	1.315	1.441	1.475
Doorbelasting trajectbanen aan Gemeenten	0	0	0
Doorbelasting aan Ability GR*	-1.134	-1.349	-1.297
Totaal **	182	92	178

* Medewerkers die feitelijk hun werkzaamheden voor Ability GR verzorgen

** Medewerkers die de intake, begeleiding & administratie van trajectcliënten verzorgen en de dagelijkse aansturing van het TTC.

(Bedragen x € 1.000,-)

Inhuren personeel	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Inhuren personeel Ability GR	119	120	119
Totaal	119	120	119

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2015	Begroting 2015	Boekjaar 2014
Doorbelaste kosten vanuit Ability GR	0	0	0
Licentiekosten Dariuz	0	18	26
Huisvestingskosten	0	0	0
TTC Wehe- den Hoorn	40	30	0
Overige bedrijfslasten*	37	9	10
Totaal	<u>77</u>	<u>57</u>	<u>36</u>

Belasting

Ability Reïntegratie B.V. een 100% dochter van Ability GR.

Ability GR is niet belastingplichtig voor de vennootschapbelasting.

De GR en de BV vormen een fiscale eenheid voor de BTW sinds 1 juli 2012.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Ability Reïntegratie B.V. heeft per 31 december 2015 een verplichting vakantiegeld van € 51.696 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 65.070.

Verschillenanalyse Ability Reïntegratie B.V.

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-15 en in de winst- en verliesrekening over 2015 ten opzichte van de begroting 2015 of de jaarrekening 2014.

Balans

Vlottende activa is toegenomen door de doorbelasting van het verlies van de BV aan de GR.

Het eigen vermogen is ongewijzigd. Het resultaat 2015 is overgeheveld naar de GR.

De overige schulden betreft belastingen.

Winst- en verliesrekening

Het resultaat van de B.V. is nihil na overheveling van het negatieve saldo van 125K naar de GR.

Aldus vastgesteld in de vergadering van aandeelhouders van Ability Reïntegratie BV
gehouden te Uithuizen op 30 juni 2016.

Uithuizen, 30 juni 2016.

.....,
Voorzitter Bestuur Ability

.....,
Secretaris Bestuur Ability

Drs. A.V. van Geffen,
Statutair directeur

Vorstel bestemming resultaat over het boekjaar 2015

De directie stelt met goedkeuring van het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur voor om het nadelige resultaat over 2015 van € 186.000, ten laste te brengen van de algemene reserve conform het statuut van de Gemeenschappelijke Regeling Ability en overeenkomstig de afspraken die gemaakt zijn in het Algemeen Bestuur bij het toevoegen van het positief resultaat over boekjaar 2014 (245K) aan de algemene reserve om toekomstige verliezen hier mee af te dekken.

Aldus opgemaakt : 4 april 2016.

Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur

C.J. Hindriks QC,
Financieel directeur

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van Ability gehouden op 30 juni 2016 te Uithuizen.

.....,
Voorzitter

.....,
Secretaris